

Nr 186.

Av herr Arrhén, om utredning rörande universitetsprofessorernas löneställning.

Det svenska universitetsväsendet genomgår för närvarande en period av stark utbyggnad. Nya lärostolar ha inrättats, och de institutionsmässiga hjälpmedlen i undervisningen genomgå en stark förbättring.

Det är av vikt, att denna vetenskapens upprustning icke lämnar de akademiska lärarna helt lottlösa. Beträffande docentstipendierna har helt nyligen en tämligen tillfredsställande reglering ägt rum. Däremot torde universitetsprofessorernas löneställning icke motsvara de krav man med tanke på utbildningens höga standard och de oerhört ökade studiekostnaderna kan ha rätt att ställa. Den ökade tillströmningen till de högre universitetsstudierna gör dessutom, att medelåldern för en nyutnämnd professor fortlöpande har ökat. De nuvarande lönerna äro icke av den karaktären, att de ofta mycket högt skuldsatta universitetsprofessorerna under sin genomsnittligen jämförelsevis korta ämbets tid förmå slutamortera sina skulder.

I den mån kvalificerade vetenskapsmän — särskilt naturvetare — såsom nu är fallet i ökad utsträckning komma att tas i anspråk av näringslivet kan också ett allvarligt konkurrensproblem tänkas uppkomma, varvid universiteten med hänsyn till de villkor som bjudas kunna komma att sitta i efterhand till förfång för den vetenskapliga grundforskningen och den akademiska utbildningen.

Tillfället synes vara väl lämpat att i samband med pågående utredningar rörande universitetsväsendet uppta till omprövning frågan om universitetsprofessorernas löneställning. Övriga åtgärder till forskningens och undervisningens fromma kunna komma att mista en del av sin verkan om de statliga forskartjänsternas ekonomiska villkor avskräcka från kvalificerade vetenskapliga studier.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära utredning av i vilken mån universitetsprofessorernas löneställning kan anses motsvara vad som med hänsyn till studietid, utnämning ålder, skuldsättning och i övrigt kan anses skäligt.

Stockholm den 23 januari 1947.

Erik Arrhén.